

והג"ר צבי הירש מייזליש כותב בפתיחה לשו"ת מקדשי השם (זר זהב פ' נח) וז"ל: "הרה"ק מרן רבי אלימלך זי"ע ואחיו הרה"ק מרן רבי זושא זי"ע קבלו עליהם גלות והלכו נע ונד, ובכל מקום בואם המתיקו חבלי הגלות, וכאשר הגיעו לאושוויטץ, ורצו שם לעבור הגבול למדינת אשכנז, עמד הבע"ד עליהם ולא

הניחם, והי' לו עמהם ויכוח גדול, עד שגמרו בדעתם שלא להתגרות בהבע"ד, וחזרו לגאליציען ולא הלכו כלל למדינת אשכנז, ואנחנו גולי הנאצי"ם ימ"ש, בשעה שהגענו לאושוויטץ, וראינו את המקום הנורא להבות אש, ועשן הכבשן עולה עד לב השמים, שאלתי את אחד מהעובדים היהודים, באיזה מקום אנחנו, והשיב לי בבירקענוי שהוא מקום הגבול בין אושוויטץ למדינת אשכנז, באותו רגע עלה ברעיוני עובדא הנ"ל, ולא הי' ספק אצלי שבאותו מקום הי' הויכוח של הצדיקים הנ"ל עם הבע"ד וגבר הבע"ד, והוכרחו לסוג אחור, והוא מקום אשר נצח הבע"ד ולא נמתק ע"י הצדיקים הקדושים הנ"ל, ולכן הוכן לפרעניות בעוה"ר, והעמיד באותו מקום הבית מוקד (קראמעטארים) אשר בו נשרפו רובא דרובא מהששה מיליאנען מאחב"י, ה' ינקום נקמתם". [אדמו"ר מבאבוב סיפר בנוסח אחר, שכאשר האחים הקדושים הגיעו בנידודם אל העיר אושפצין, [אנשי עיר אושפצין ידעו להראות על מעיין שהיה מקובל בידם ששם טבל הר"ר אלימלך זי"ע], ועמדו הכן ליכנס לארץ גרמניא ולהמשיך שם בעבודתם הקדושה ניגש עליהם הס"מ ולא נתן להם להמשיך הלאה עבור בגבולו, אבל הם לא נתנו אוזן קשבת לדבריו כלל, עד שהתריס כנגדם והזהיר להם, שאם יחדרו אל ארץ דייטשלאנד, "וועל איך מאכן דייטשלאנד פאר חסידים", או אז פנה הר"ר מילך אל אחיו הק' ואמר: "זושא, לאמיר אנטלויפען! דעם בעל דבר'ס חסידים וויל איך נישט האבן... וחזרו לאחוריהם (פרי הכרם גליון ט"ו עמ' ה').].

